

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«ІНКЛЮЗІЯ В ОСВІТІ»

другого (магістерського) рівня

за спеціальністю 016 Спеціальна освіта

спеціалізація 016.01 Логопедія

галузі знань 01 Освіта/Педагогіка

Освітня кваліфікація: Магістр зі спеціальної освіти за спеціалізацією (логопедія)

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

**Голова вченої ради _____ Ігор ЦЕПЕНДА
(протокол № 03 від "28" березня 2023 р.)**

Освітня програма вводиться в дію з

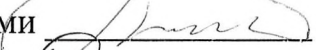
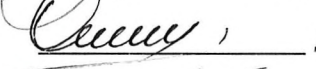

«01» вересня 2023 р.

**Ректор _____ Ігор ЦЕПЕНДА
(наказ № 18/20-С від «29» березня 2023 р.)**

Івано-Франківськ, 2023 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ЗАПРОПОНОВАНО:

Гарант освітньої програми к. пед. н., доцент Зоряна ЛЕНІВ
Члени робочої групи д. пед. н., професор Оксана ДЖУС
 д. біол. н., професор Марія БАЙЛЯК
 д. мед. н., професор Лідія ШЕРЕМЕТА

ВНЕСЕНО:

Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій

Протокол № 7 від 12 січня 2023 р.

Завідувач кафедри Оксана ДЖУС

ПОГОДЖЕНО:

Вченою радою Інституту післядипломної освіти та довузівської підготовки

Протокол № 6 від 17 січня 2023 р.

Голова вченої ради Михайло НАГОРНЯК

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора №18 / 20-С від 29 березня 2023 р.

ВВЕДЕНО У ДІЮ З:

01 вересня 2023 р.

Навчально-методичний відділ

Начальник Ірина СОЛОНЕЦЬ

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Інклюзія в освіті» з підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти розроблена на основі Стандарту вищої освіти України за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка» (2021 р.) і є логічним продовження освітньо-професійної програми «Спеціальна освіта» першого (бакалаврського) рівня за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта», спеціалізацією 016.01 Логопедія, галузі знань 01 «Освіта / Педагогіка», введеної в дію 1 вересня 2019 р. (наказ ректора № 17/20 с від 27.06.2019 р.) та акредитованої 2021 р. (сертифікат про акредитацію НАЗЯВО № 2576 від 17.12.2021).

Системний і систематичний аналіз ринку праці, потреб дійсних і потенційних роботодавців, виклики часу, пов'язані з воєнним станом в умовах російської агресії, актуалізували потребу у фахівцях, які спроможні надавати належну підтримку не тільки дітям і молоді з особливими освітніми потребами, а й їх батькам, членам родини, тимчасово переміщеним особам і обдарованим дітям і молоді, які опинилися у критичних обставинах і потребують адаптації, соціалізації й включення в освітній процес та всі сфери життя, як також вивчення практик упровадження подібних програм, зумовили потребу започаткування освітньо-професійної програми «Інклюзія в освіті».

Спеціалізація («Логопедія») освітньо-професійної програми «Інклюзія в освіті» обумовлюється тим, що базові функціонально-мовленнєві труднощі, які притаманні дитині, можуть супроводжуватися іншими: фізичними, когнітивними, навчальними, соціоадаптаційними, що створює суттєвий бар'єр у процесі опанування знань у закладі освіти, а ефективність облаштування інклюзивного середовища залежить від спроможності фахівця локально реагувати на потреби, що обумовлює необхідність організації його освіти у такий спосіб, аби сформувати «автентичну модель інклюзії» з високим рівнем технологічної культури.

Освітньо-професійна програма «Інклюзія в освіті» з підготовки фахівців за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» спеціалізацією 016.01 Логопедія розглянуто і затверджено Вченою радою Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 03 від 28 березня 2023 р.), надано чинності Наказом ректора № 18 / 20-С від 29 березня 2023 р. та введено в дію з 01 вересня 2023 р.

Освітньо-професійна програма розроблена робочою групою у складі:

1. ЛЕНІВ Зоряна Павлівна – кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри професійної освіти та інноваційних технологій.
2. ДЖУС Оксана Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри професійної освіти та інноваційних технологій.
3. БАЙЛЯК Марія Михайлівна – доктор біологічних наук, професор, завідувач кафедри біохімії та біотехнології.
4. ШЕРЕМЕТА Лідія Миколаївна – доктор медичних наук, професор, професор кафедри фізичної терапії та ерготерапії.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

1. Людмила МИХАЙЛОВА – директор Комунальної установи «Коломийський міський інклюзивно-ресурсний центр» Коломийської міської ради Івано-Франківської області.
2. Оксана ШИЯН – заклад дошкільної освіти (ясла-садок) № 94 Львівської міської ради (м. Львів)
3. Любов ЧУЛАК – вчитель-логопед логопедичного пункту Косівської початкової школи Косівської міської ради Косівського району Івано-Франківської області.
4. Наталія БОЙЧУК – директор Бурштинського ліцею № 2 Бурштинської міської ради Івано-Франківської області.
5. Володимир МЕЛЬНИК – директор вищого професійного училища № 7 м. Калуша Івано-Франківської області.
6. Наталія СІЧКАРЧУК – заступник директора з навчально-виховної роботи Навчально-реабілітаційного центру «Надія» Вишгородської міської ради, кандидат педагогічних наук (13.00.03).
7. Оксана ЯКИМІВ – директор Вигодської спеціальної школи Івано-Франківської обласної ради, заслужений працівник освіти України, керівник ГО «Крок до життя», голова регіонального осередку ВГО «Асоціація тифлопедагогів України.

**1. Профіль освітньо-професійної програми «Інклюзія в освіті»
зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта» спеціалізації 016.01 Логопедія**

	1. Загальна інформація
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника Інститут післядипломної освіти та довузівської підготовки Кафедра професійної освіти та інноваційних технологій
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр Магістр зі спеціальної освіти за спеціалізацією «логопедія»
Офіційна назва освітньої програми	Інклюзія в освіті
Тип диплома та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС; термін навчання 1 рік і 4 місяці
Наявність акредитації	Вперше
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня «бакалавр», освітнього ступеня «магістр», освітньо-кваліфікаційного рівня «спеціаліст». Програма фахових випробувань для осіб, що здобули попередній рівень вищої освіти за іншими спеціальностями, передбачає перевірку набуття особою компетентностей та результатів навчання, які визнано стандартом вищої освіти зі спеціальності 016 «Спеціальна освіта» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Заклад вищої освіти має право визнати й перезарахувати кредити ЄКТС, отримані за попередньою освітньою програмою підготовки магістра (спеціаліста) за іншою спеціальністю. Максимальний обсяг кредитів ЄКТС, що може бути перезарахований, не може перевищувати 25 % від загального обсягу освітньої програми.
Мова (и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	5 років
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nmv.pnu.edu.ua/mahistratura/016-inkluzyvna-osvita/

2. Мета освітньої програми

Мета (цілі) освітньої програми: теоретична і практична підготовка висококваліфікованих фахівців у сфері інклюзії, здатних на високому професійному рівні здійснювати та організовувати освітню діяльність з дітьми із особливими освітніми потребами, які мають мовленнєві порушення, а також науково-практичну й управлінську діяльність щодо ефективної взаємодії усіх суб'єктів освітнього процесу з урахуванням сучасних євроінтеграційних процесів задля утвердження цінностей інклюзії.

3. Характеристика освітньої програми

Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))	<p>Галузь знань 01 Освіта/Педагогіка; Спеціальність 016 Спеціальна освіта Спеціалізація – 016.01 Логопедія</p> <p>Об'єкт вивчення: інклюзивний, корекційно-розвитковий і медико-реабілітаційний процеси; теоретико-методичні диференційовані системи попередження і подолання порушень психічного та (або) фізичного розвитку та корекційного навчання і виховання осіб з особливими освітніми потребами (далі – ООП) різних вікових категорій, способи організації ефективної взаємодії учасників освітнього процесу, зумовлені закономірностями та особливостями змісту освітньої діяльності.</p> <p>Цілі навчання: підготовка фахівців, які здатні розв'язувати складні задачі і практичні проблеми спеціальної освіти та інклюзії з метою організації навчання, виховання та корекції осіб з ООП різних вікових груп.</p> <p>- Теоретичний зміст предметної області: поняття, категорії, термінологія, концепції у галузі спеціальної освіти, інклюзії, принципи та їх використання, методи корекційної педагогіки, спеціальної психології, медицини та реабілітології.</p> <p>- Методи, методика та технології: загальнонаукові й психолого-педагогічні методи, сучасні методи корекційного навчання (теоретико-інформаційні, практико-операційні, пошуково-творчі, методи організації самостійної роботи, контрольньо-оцінювальні), пояснювально-ілюстративні, репродуктивні, частково-пошукові, евристичні, дослідницькі, індуктивні, дедуктивні, технічні, способи організації корекційного освітнього процесу, технології урочної й позаурочної діяльності у закладах освіти, технології інклюзивного навчання осіб з різними освітніми труднощами.</p> <p>- Інструменти та обладнання: сучасні універсальні та</p>
--	---

	<p>спеціалізовані інформаційні системи та програмні продукти; бібліотечні ресурси та технології, зокрема електронні; спеціальна апаратура та інструменти, необхідні у процесі надання психолого-педагогічних та корекційно-розвиткових послуг особам з особливими освітніми потребами (технології дистанційного та змішаного навчання).</p>
<p>Орієнтація освітньої програми</p>	<p>Освітньо-професійна. Спеціалізаційні аспекти: практична підготовка до роботи з дітьми з ООП за умов інклюзії логопедом. Освітньо-професійна підготовка магістра носить прикладний характер; структура програми передбачає динамічне, інтегративне та інтерактивне навчання. Програма пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності в сфері освіти та реалізує це через навчання та практичну підготовку. Дисципліни та модулі, включені в програму, орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Підготовка фахівців у сфері освіти, здатних розв'язувати складні задачі і практичні проблеми у сфері інклюзії з метою корекції і компенсації порушень психофізичного розвитку осіб з особливими освітніми потребами різних вікових груп, насамперед, з акцентуацією на здобутті навичок та знань у сфері навчання, виховання, корекції та реабілітації осіб із порушеннями мовлення. Основний фокус освітньої програми спрямовано на формування повного комплексу фахових компетенцій, що дають можливість випускникам розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми з інклюзивного навчання для забезпечення його ефективної реалізації.</p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Унікальність ОПП полягає у специфічній освітній траєкторії підготовки фахівців задля втілення ідей інклюзії в усі сфери життя осіб з особливими освітніми потребами, орієнтована на вивчення і впровадження кращих національних та закордонних практик інклюзії в освіті. Специфічна освітня траєкторія підготовки фахівців представлена наявністю серед ОК курсів, які розроблені з урахуванням потреб і викликів сьогодення, поєднує практичну спрямованість навчання на освіту осіб з особливими освітніми потребами (насамперед, – мовленнєвими порушеннями).</p>

4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	<p>Сфера працевлаштування: інклюзивно-ресурсні центри, відділи та департаменти освіти, спеціальні заклади дошкільної та загальної середньої освіти, заклади дошкільної та загальної середньої освіти зі спеціальними та інклюзивними групами/класами, позашкільні заклади освіти, навчально-реабілітаційні центри, реабілітаційні та медичні установи, інші заклади системи Міністерства освіти і науки України, Міністерства соціальної політики України, Міністерства охорони здоров'я, які надають психолого-педагогічні, корекційно-розвиткові та реабілітаційні послуги дітям з особливими освітніми потребами та особам з інвалідністю.</p> <p>Згідно з класифікатором професій ДК 003:2010 фахівці, які здобули освіту за освітньою програмою «Інклюзія в освіті», можуть обіймати такі первинні посади:</p> <p>2340 – вчитель спеціальної освіти 2340 – вчитель-дефектолог 2340 – фахівець (консультант інклюзивно-ресурсного центру)</p>
Подальше навчання	<p>Можливість навчання за програмою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій у системі післядипломної освіти.</p>

5. Викладання та оцінювання

Викладання та навчання	<p>Освітня програма забезпечує студентоцентроване, проблемноорієнтоване та фасилітативне навчання, самонавчання. В умовах дистанційного навчання активно застосовується платформа власної розробки ЗВО https://d-learn.pnu.edu.ua/.</p> <p>Використовуються такі методи навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>наочні методи навчання</i>: ґрунтуються на візуальному сприйнятті інформації (читання лекцій та підготовка практичних завдань із використанням мультимедійних презентацій, демонстрація тематичних відеороликів); – <i>інтерактивні методи навчання</i>: ґрунтуються на принципі зворотного зв'язку, коли здобувач освіти отримує відповіді, зауваження та поради щодо певної проблематики від викладача чи одногрупників; коли здобувачі освіти взаємодіють між собою, а викладач виступає координатором та наставником, а також стежить за дотриманням навчальних та етичних норм. Серед інтерактивних методів навчання використовуються відповіді на запитання та опитування здобувачів освіти, кейс-стаді, дискусії, мозковий штурм, ігровий метод;
-------------------------------	---

	<p>– <i>практичні методи навчання</i>: передбачають виконання практичних завдань: практичні роботи, вправи, написання есе.</p> <p>– <i>інноваційні методи навчання</i>: поєднують інтерактивні та комп'ютерні технології. Серед інноваційних методів навчання використовуються: компетентнісний метод (спрямований на розвиток професійних навичок, вмінь та якостей здобувачів освіти), проектно-дослідницький метод (спрямований на вирішення проблемного питання через розвиток пошукових та аналітичних якостей здобувачів освіти, а також навичок командної роботи), використання інформаційно-комунікаційних технологій та діджитал-інструментів;</p> <p>– <i>методи дистанційного навчання</i>: ґрунтуються на використанні інформаційних технологій, в т.ч. університетської системи дистанційного навчання, платформ для організації відеоконференцій: Zoom Video Communications, Google Meet, Cisco Webex.</p> <p>Також у студентів є можливість брати участь в студентських наукових гуртках, конкурсах, конференціях.</p> <p>Передбачена можливість зарахування результатів неформальної освіти.</p>
<p>Оцінювання</p>	<p>Усні та письмові екзамени, практика, доповіді-презентації, тестування, проектна робота, індивідуальні завдання тощо.</p> <p><i>Форми та методи оцінювання результатів навчання.</i></p> <p>Види контролю: поточний, тематичний, періодичний, підсумковий, самоконтроль.</p> <p>Система методів оцінювання складається із поточного та підсумкового із таких видів контролю.</p> <p>Поточний контроль включає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – тестування – така форма контролю дозволяє перевірити підготовку студентів до кожного заняття; проводиться регулярно або на вибірковій основі; – творчі завдання – проводиться з метою формування вмінь і навичок у студентів практичного спрямування, формування сучасного наукового мислення, вміння приймати відповідальні та ефективні рішення; – самостійна робота – така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко, логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння працювати самостійно; – індивідуальна науково-дослідна робота студентів (презентації дослідно-проектних робіт, звіти про розробку консультативних проектів, звіти про практику, письмові есе, контрольні роботи, курсові роботи); – проводиться упродовж семестру з метою отримання практичних навичок та умінь щодо використання та

	<p>опрацювання наукових джерел, написання статей, тез, оформлення звітів, розробка презентаційного матеріалу, використання теоретичних та емпіричних методів дослідження.</p> <p>Підсумковий контроль проводиться у формі іспиту / заліку (за сумою накопичених протягом вивчення дисципліни балів), який спрямований на перевірку знань студентів.</p> <p>Протягом вивчення дисципліни студент зобов'язаний:</p> <ul style="list-style-type: none"> – систематично відвідувати заняття; – вести конспекти лекцій і семінарських занять; – брати активну участь в роботі на семінарських і практичних заняттях; – виконувати тестові завдання; – виконувати індивідуальні завдання. <p>Форми контролю: усне та письмове опитування, тестовий контроль, захист індивідуальних та курсових робіт, доповіді на семінарських заняттях, есе, захист звітів про практику, підсумкова атестація – публічного захисту кваліфікаційної роботи зі спеціальності та атестаційного екзамену.</p> <p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за національною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», зараховано/ незараховано); 100-бальною шкалою; шкалою ECTS (A, B, C, D, E, FX, F).</p> <p>Моніторинг та оцінювання якості викладання, навчання, системи оцінювання навчальних досягнень, навчальних планів та освітніх стандартів:</p> <ul style="list-style-type: none"> – анкетування студентів щодо якості навчальних дисциплін; – щорічні звіти з моніторингу (включаючи огляди навчальних досягнень студентів); – періодичне оновлення освітньої програми; – програма підвищення кваліфікації професорсько-викладацького складу; – щорічне рейтингове оцінювання професорсько-викладацького складу; – періодичні аудиторські перевірки університету Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти; – спеціальними комісіями; – моніторинг статистики працевлаштування випускників.
6. Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти

<p>Загальні компетентності (ЗК)</p>	<p>ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).</p> <p>ЗК-2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.</p> <p>ЗК-3. Здатність працювати в команді.</p> <p>ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово</p> <p>ЗК-5. Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.</p> <p>ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК-10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.</p>
<p>Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (ФК)</p>	<p>СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем інклюзивної освіти.</p> <p>СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами (залежно від спеціалізації).</p> <p>СК-3. Здатність здійснювати діагностико-аналітичну, корекційно-розвивальну, консультативну діяльність з урахуванням особливих освітніх потреб здобувачів.</p> <p>СК-4. Здатність ефективно взаємодіяти з батьками, колегами, іншими фахівцями у процесі психолого-педагогічного супроводу дитини з особливими освітніми потребами на засадах партнерства.</p> <p>СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.</p> <p>СК-6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.</p> <p>СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у закладах дошкільної і загальної середньої освіти в умовах інклюзивного освітнього середовища з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.</p> <p>СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.</p> <p>СК-9. Здатність до організації безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, у</p>

	<p>тому числі інклюзивного освітнього середовища.</p> <p>СК-10. Здатність розробляти і реалізовувати наукові та/або освітні проекти у сфері інклюзії в освіті.</p> <p>СК-11 Здатність планувати, організовувати та здійснювати наукові дослідження у сфері інклюзії в освіті.</p> <p>СК-12. Здатність розробляти, адаптовувати і впроваджувати індивідуальні програми та навчально-методичні матеріали щодо освіти, соціалізації та розвитку осіб з мовленнєвими порушеннями.</p>
--	---

7. Програмні результати навчання

<p>Результати навчання</p>	<p>РН 1. Здійснювати аналіз еволюційних процесів у сфері освіти осіб з особливими освітніми потребами, обґрунтовувати власне бачення шляхів розв'язання наявних проблем.</p> <p>РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.</p> <p>РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.</p> <p>РН 4. Добирати та застосовувати ефективні методики комплексного оцінювання розвитку дітей, рефлексувати та критично аналізувати достовірність одержаних результатів оцінювання, визначати на основі їх інтерпретації особливі освітні потреби дітей та рівень освітньої підтримки.</p> <p>РН 5. Аргументувати, планувати та надавати психолого-педагогічні та корекційно-розвиткові послуги (допомогу) відповідно до рівня функціонування, обмеження життєдіяльності та розвитку дитини з особливими освітніми потребами, забезпечувати ефективність власних дій.</p> <p>РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості інклюзії в освіті на засадах партнерства.</p> <p>РН 7. Робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.</p> <p>РН 8. Приймати ефективні рішення з питань реалізації</p>
-----------------------------------	---

	<p>інклюзії в освіті, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати їх розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, зокрема, вимоги споживачів; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень.</p> <p>РН 9. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій в сфері спеціальної та інклюзивної освіти.</p> <p>РН 10. Відшукувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.</p> <p>РН 11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері інклюзії в освіті та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.</p> <p>РН 12. Організовувати та здійснювати методичний супровід процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.</p> <p>РН 13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність освітнього процесу з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей.</p> <p>РН 14. Створювати та реалізовувати наукові розробки та/або освітні проекти, спрямовані на підвищення якості організації освітнього середовища для дітей з особливими освітніми потребами.</p>
--	--

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми

<p>Кадрове забезпечення</p>	<p>Науково-педагогічні працівники, що забезпечують освітньо-професійну програму, відповідають ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності закладів вищої освіти і забезпечують відповідність власної освітньої та/або професійної кваліфікації освітньому компоненту, мають науковий ступінь, вагомі наукові досягнення та публікації у фахових виданнях, що входять до наукометричних баз Scopus та Web of Science, пройшли стажування чи підвищення кваліфікації та мають практичний досвід.</p> <p>Профільні дисципліни викладаються співробітниками кафедри професійної освіти та інноваційних технологій, а також доктори біологічних наук кафедри біохімії та біотехнології, кандидати і доктори медичних наук</p>
------------------------------------	--

	<p>кафедри фізичної терапії та ерготерапії.</p> <p>До освітнього процесу на освітньо-професійній програмі систематично залучаються фахівці-практики у сфері спеціальної освіти, медицини, психології з України та закордону, стейкхолдери-практики.</p>
<p>Матеріально-технічне забезпечення</p>	<p>Базою для підготовки здобувачів за освітньо-професійною програмою «Інклюзія в освіті» є 8 аудиторій гуманітарного корпусу за адресою м. Івано-Франківськ, Шевченка 57, з яких 5 лекційних аудиторій обладнані мультимедійною апаратурою, що становить 62,5%, та 7 спеціалізованих комп'ютерних лабораторій інформаційно-обчислювального центру, інноваційний клас Центру інноваційних технологій MOPED https://projects.pnu.edu.ua/category/moped/, Центр когнітивної психології та психотерапії, Лабораторія когнітивного моделювання, Навчально-науковий Центр «Карпатський інститут аналітики», Молодіжний центр PARAGRAPH, проектно-освітній центр «Агенти змін» http://agencyzmin.pnu.edu.ua/ua.</p> <p>Матеріальна і соціальна інфраструктура освітньо-професійної програми забезпечена 4 гуртожитками, медичним пунктом, комплексом студентських їдалень, стадіоном «Наука» з побутовими та навчальними приміщеннями, тренажерним залом, трьома спортивними залами, плавальним басейном і пристанню для спортивних човнів.</p> <p>Концепцією розвитку ЗВО передбачено будівництво студентського гуртожитку, з Республікою Польща будується Центр для проведення зустрічей української та польської студентської молоді та спільний архітектурний проект з Варшавським університетом щодо відновлення астрономічної обсерваторії на горі Піп Іван.</p> <p>ЗВО створює умови для реалізації права на освіту: особами з особливими освітніми потребами забезпечують необхідною інфраструктурою (пандуси, спеціальний підйомник, дублюючі шрифти Брайля, спеціально облаштовані ліфти).</p>

<p>Інформаційне та навчально-методичне забезпечення</p>	<p>Internet-центр, бібліотека з 14 читальними залами, електронна бібліотека повнотекстових видань (доступ http://lib.pu.if.ua/elibrary.php).</p> <p>Бібліотечний фонд забезпечений підручниками, навчальними посібниками, методичними виданнями тощо; передплачуються основні фахові періодичні видання України</p> <p>http://lib.pnu.edu.ua/files/zhyrnal2020.doc.</p> <p>Також є перелік електронних періодичних видань, каталоги періодичних видань, починаючи з 1939- 2022 рр. відкритий доступ до наукової періодики України – НБУВ. http://www.irbis-nbuv.gov.ua та вільний відкритий доступ до наукометричних баз Scopus, Web of Science та ін.</p> <p>Навчально-методичне забезпечення розробляється та систематично оновлюється науково-педагогічними працівниками кафедри, розміщується на сайті кафедри, платформі дистанційного навчання, бібліотечних фондах.</p>
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Національна кредитна мобільність забезпечується на основі співпраці з представниками академічної спільноти закладів вищої освіти, де здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти з даної спеціальності. Діяльність університету щодо організації академічної мобільності учасників освітнього процесу встановлення загального порядку організації різних програм академічної мобільності, регламентується</p> <p>Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника http://surl.li/ebclc</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Міжнародна академічна мобільність на освітньо-професійній програмі регулюються Положенням про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника та в контексті Стратегії інтернаціоналізації університету:</p> <p>https://ic.pnu.edu.ua/стратегіяінтернаціоналізації/: інтернаціоналізація наукової діяльності, академічної та наукової мобільності студентів і професорсько-викладацького складу в розрізі програм ERASMUS+ KA 1, а також студентської мобільності з університетами-партнерами https://ic.pnu.edu.ua/угоди-про-співпрацю/.</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Не передбачено</p>

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

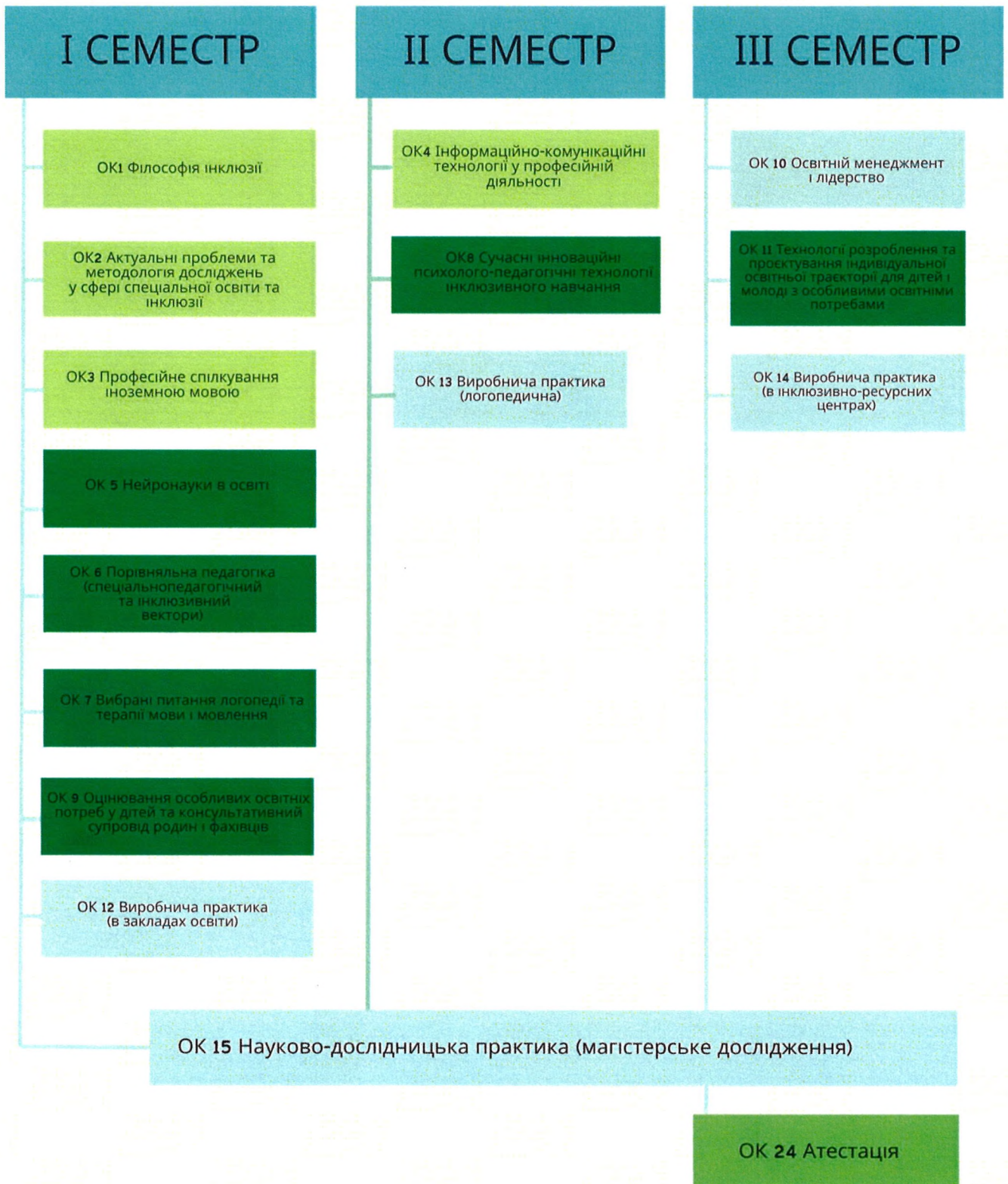
2.1. Перелік компонент освітньо-професійної програми

Кодн/ д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	2	3	4
1. Обов'язкові навчальні дисципліни			
Цикл загальної підготовки			
ОК 1	Філософія інклюзії	3	залік
ОК 2	Актуальні проблеми та методологія досліджень у сфері спеціальної освіти та інклюзії	3	екзамен
ОК 3	Професійне спілкування іноземною мовою	3	залік
ОК 4	Інформаційно-комунікаційні технології у професійній діяльності	3	залік
Теоретична підготовка			
ОК 5	Нейронауки в освіті	3	екзамен
ОК 6	Порівняльна педагогіка (спеціальнопедагогічний та інклюзивний вектори)	3	екзамен
ОК 7	Вибрані питання логопедії та терапії мови і мовлення	3	екзамен
ОК 8	Сучасні інноваційні психолого-педагогічні технології інклюзивного навчання	3	екзамен
ОК 9	Оцінювання особливих освітніх потреб у дітей та консультативний супровід родин і фахівців	3	залік
ОК 10	Освітній менеджмент і лідерство	3	екзамен
ОК 11	Технології розроблення та проектування індивідуальної освітньої траєкторії для дітей і молоді з особливими освітніми потребами	3	екзамен
Практична підготовка			
ОК 12	Виробнича практика (у закладах освіти)	6	залік
ОК 13	Виробнича практика (логопедична)	6	залік
ОК 14	Виробнича практика (в інклюзивно-ресурсних центрах)	3	залік
ОК 15	Науково-дослідницька робота (магістерське дослідження)	15	
Загальний обсяг обов'язкових дисциплін:			63

2. Вибіркові навчальні дисципліни			
ВК 16	Вибіркова дисципліна 1	3	залік
ВК 17	Вибіркова дисципліна 2	3	залік
ВК 18	Вибіркова дисципліна 3	3	залік
ВК 19	Вибіркова дисципліна 4	3	залік
ВК 20	Вибіркова дисципліна 5	3	залік
ВК 21	Вибіркова дисципліна 6	3	залік
ВК 22	Вибіркова дисципліна 7	3	залік
ВК 23	Вибіркова дисципліна 8	3	залік
Загальний обсяг вибірових дисциплін:		24	
3. Атестація			
ОК 24	Атестація	3	
Загальний обсяг освітньої програми		90	

**2.2. Структурно-логічна схема
освітньо-професійної програми «Інклюзія в освіті»
другого магістерського рівня вищої освіти
за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта»
спеціалізацією 016.01 Логопедія**

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньої програми «Інклюзія в освіті» спеціальності 016 Спеціальна освіта спеціалізації 016.01 Логопедія здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	У кваліфікаційній роботі має бути розв'язана складна задача чи проблема у сфері спеціальної та/або інклюзивної освіти, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується невизначеністю умов та вимог. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена до захисту на офіційному сайті закладу вищої освіти або його підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.

Гарант освітньо-професійної програми

Зоряна ЛЕНІВ

4. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

Компоненти ОП	ІК	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	ЗК9	ЗК10	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12
ОК1	X	X	X	X	X	X	X	X		X		X	X		X		X	X	X	X	X		X
ОК2	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X				X	X				X		
ОК3	X			X		X		X	X								X						
ОК4	X			X	X			X	X	X							X					X	
ОК5	X	X	X				X	X				X			X	X		X	X	X	X	X	X
ОК6	X	X	X				X	X	X	X	X	X	X				X				X	X	X
ОК7	X	X	X		X			X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X		X	X	X
ОК8	X	X	X	X	X	X	X	X	X				X		X	X	X	X	X			X	X
ОК9	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X		X	X	X	X	X	X	X		X	X
ОК10	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X			X	X	X	X	X	X	X	X	X
ОК11	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X			X	X	X	X	X	X	X	X	X
ОК12	X	X	X	X	X		X	X	X	X				X	X	X	X	X	X			X	X
ОК13	X	X			X				X			X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X
ОК14	X	X	X	X	X				X	X				X	X	X	X					X	X
ОК15	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ОК24	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X

Гарант освітньо-професійної програми

Зоряна ЛЕНІВ

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-професійної програми

Компоненти ОП	ПРН 1	ПРН 2	ПРН3	ПРН 4	ПРН 5	ПРН 6	ПРН 7	ПРН 8	ПРН 9	ПРН 10	ПРН11	ПРН 12	ПРН 13	ПРН 14
ОК 1	X	X	X				X	X			X			X
ОК 2	X	X							X	X				
ОК 3									X	X				X
ОК 4									X	X				
ОК 5	X	X						X		X	X			
ОК 6	X	X	X					X		X				
ОК 7	X	X	X	X	X	X	X			X		X		X
ОК 8			X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	
ОК 9				X	X	X		X	X	X				
ОК 10	X		X		X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
ОК 11			X	X	X	X	X	X	X			X	X	
ОК 12		X	X		X	X	X	X	X		X	X	X	
ОК 13		X	X	X		X	X	X						
ОК 14				X	X	X		X	X		X	X		
ОК 15		X	X			X		X	X	X				X
ОК 24	X	X	X			X		X	X	X				X

Гарант освітньо-професійної програми

Зоряна ЛЕНІВ

Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У закладі вищої освіти повинна функціонувати система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти, на інформаційних стендах та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою;
- 6) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 7) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;
- 8) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладів вищої освіти та здобувачами вищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату;
- 9) інших процедур і заходів.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладу вищої освіти оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон України від 01.07.2014 р. № 1556 VII «Про вищу освіту» [Режимдоступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145> - 19];
2. Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII «Про освіту» – [Режимдоступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145> - 19];
3. Постанова Кабінету Міністрів України від 29.04.2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Режим доступу:<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266> - 2015 - п];
4. Постанова Кабінету Міністрів України від 23.11.2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341>- 2011 - п];
5. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2016 р. № 600(зі змінами) [Електронний ресурс]. – режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/metodichni-rekomendaciyi-vo>
6. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003: 2010ДК 003:2010 [Режим доступу: <http://www.dk003.com>]; Концепція і стратегія розвитку ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника».
7. Національна рамка кваліфікацій [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341>-2011-п.
8. Перелік галузей знань і спеціальностей [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266>-2015-п.

Гарант освітньо-професійної програми

Зоряна ЛЕНІВ